

SUGGERIMENTS PER TREBALLAR A PARTIR DEL CONTE

EL DINOSAURE D'EN DANIEL

Aquest conte posa en joc diverses temàtiques que es poden vincular a l'educació socioemocional i en valors. Forma part dels interactius *Comunicació no verbal* i *Empatia*, que podeu trobar en aquest mateix portal. L'objectiu és obrir un debat amb els alumnes a l'entorn d'alguns dels temes que tracta el relat, com ara els conflictes amb els pares, la diferència d'opinions, la gestió de les emocions en moments de tensió, la pèrdua d'interès, l'esforç i la motivació, etc.

La conversa pot començar centrant-se en el conte i parlant dels personatges, sense cap intenció de jutjar-los, mirant de posar-se en la seva pell, intentant percebre els seus sentiments i veient les coses des de la seva perspectiva. Tot seguit, es tracta de passar a parlar en primera persona i que cada alumne pugui participar en el debat proposat, tot exposant les seves idees i opinions a partir de la pròpia experiència.

Durant el debat, és important que tothom pugui intervenir i expressar-se amb llibertat i sinceritat, sense tenir por de ser jutjat. El més important és parlar sobre el tema que es proposa; adonar-se que a tots ens passen coses semblants i que tenim maneres diferents de pensar, de sentir i d'actuar (tot i que moltes vegades també coincidim amb les dels altres), i que val la pena esforçar-se per buscar solucions que permetin resoldre els problemes, o pensar en alternatives a alguns comportaments i reaccions, etc.

A continuació us donem l'argument del conte, resumit en quatre escenes, per facilitar-vos la feina:

1. En Daniel s'enfada

Els pares d'en Daniel llencen, sense dir-li'n res, un dinosaure de joguina que tenia des de ben petit i que s'estimava molt, i en Daniel s'enfada.

2. La Marta proposa un pla

La cosina d'en Daniel, la Marta, s'assabenta que els pares d'en Daniel han llençat en Dino a les escombraries i proposa un pla al seu cosí per recuperar-lo.

3. La Marta duu a terme el pla

La Marta duu a terme el pla tota sola perquè, malgrat que en Daniel s'havia compromès a ajudar-la, no ho fa. S'enfronta a en Ferralla i recupera el dinosaure.

4. En Daniel s'emporta una sorpresa

La Marta porta el dinosaure a en Daniel amb la intenció de donar-li una sorpresa, però ell està interessat en una joguina nova i no li fa cas. Quan finalment s'adona que la Marta ha recuperat en Dino, s'emporta la sorpresa de veure que ja no li pertany.

Els temes de conversa que us suggerim més avall es deriven de les situacions que es produeixen en el conte, però tenen la intenció d'anar una mica més lluny i explorar d'una manera més àmplia les temàtiques que facilita el relat. Els hem agrupat en quatre blocs. Decidiu quines qüestions poden ser més apropiades per treballar amb el grup en funció de les edats dels nens i d'altres circumstàncies que vosaltres considereu.

Proposem algunes preguntes amb la intenció que serveixin de model i d'orientació. En el transcurs dels debats que proposeu, n'haureu de formular d'altres. Eviteu les que continguin una possible resposta en el mateix enunciat i també les que tinguin una resposta que pugui ser "sí", o "no", si no van seguides d'un "per què?". Es tracta de fer pensar els nens i d'incrementar, alhora, les habilitats per desenvolupar un diàleg respectuós.

Escena 1

Conflictes amb els pares

El valor que atorguem a determinats objectes personals

- En Daniel està enfadat amb els pares. I a vosaltres, quins són els motius que us fan estar disgustats amb els pares?
- Per quins motius sorgeixen conflictes amb els pares?
- Quines coses no us agrada que facin els pares sense consultar-vos-les?
- Quines coses feu sense consultar els pares que els empipen?
- Quan hi ha conflictes amb els pares, com es deuen sentir?
- Quan teniu la sensació que no es compta amb vosaltres, com us sentiu? I què penseu?
- Us heu trobat mai en cap situació en què no hagueu comptat amb algú per fer alguna cosa i després aquesta persona s'hagi disgustat? Com us va sentir? Com creieu que es va sentir l'altra persona?
- En Daniel dóna molt de valor al seu dinosaure de goma. Com s'explica aquest valor? Vosaltres teniu cap joguina o objecte de quan éreu petits pels quals tingueu una estimació especial? Per quin motiu? A què ens referim quan parlem del valor material de les coses? I del valor sentimental?

Escena 2

Motivació

Manca d'il·lusió

- Quins són els motius que deuen empènyer la Marta a pensar en un pla per recuperar el Dino?
- Us sobta que en Daniel no posi gaire interès en el pla de la Marta? A què ho atribuiríeu? Creieu que en Daniel era conscient del que ell mateix sentia?
- Us sembla que vosaltres sempre sou conscients del que sentiu? Per què?
- Us heu trobat mai que hagueu tingut alguna idea per ajudar algú o mirar de solucionar algun problema i no l'hagin acollit amb interès o il·lusió? Com us heu sentit? Què heu pensat?
- Què feu quan algú us proposa un pla per resoldre un problema i no us convenç? Buscar alternatives de manera conjunta pot ser una bona solució? Per què?
- Quan sentiu por davant d'alguna proposta que us fa un amic, com reaccioneu? És fàcil dir obertament el que sentiu? Per quin motiu? Reconèixer obertament que un té por és un signe de debilitat? Per què? És millor dissimular la por mostrant desinterès o posant excuses? Per què?

Escena 3

Incompliment de promeses o compromisos Superació de reptes

- Com creieu que se sent la Marta quan veu que en Daniel no apareix el diumenge?
- Us ha passat mai que algú us hagi deixat plantats o hagi incomplert una promesa que us havia fet? Com us va sentir? Què va pensar? Com va reaccionar? Se us acut de quines altres maneres hauríeu pogut reaccionar?
- I vosaltres, heu incomplert mai una promesa i heu deixat plantat algú? Per quins motius? Com us va sentir? Com creieu que es va sentir l'altre? Hagués estat possible actuar d'una altra manera? De quina?
- Com es deu sentir la Marta quan s'encara amb el Ferralla per preguntar-li per en Dino?
- Us ha passat mai que hagueu hagut de parlar amb alguna persona que us hagi inspirat respecte, certa por, etc.? Recordeu quines sensacions teníeu? Descriviu-les. I com us sortien les paraules?
- Hi ha res que penseu que es pugui fer per relaxar-se en aquestes situacions? Creieu que el fet de visualitzar la situació abans, imaginar-vos que us surten les paraules i que tot va bé, us pot ajudar? Per què?
- En una situació semblant, què us dieu a vosaltres mateixos que us ajudi?
- Quines coses, per petites que siguin, heu aconseguit gràcies a haver-vos esforçat i haver superat certa por inicial? Com us sentíeu inicialment? I quan ho va aconseguir? Tothom pot contestar aquesta pregunta si poseu exemples com ara anar en bici, menjar amb forquilla i ganivet, etc. Es tracta que tothom s'adoni que ha aconseguit coses gràcies a l'esforç i no pas de posar ningú en evidència.
- Quines coses us agradaria aconseguir i quin és l'esforç que haureu de fer per aconseguir-les? Quan no aconseguíu el que voleu, tot i haver-vos esforçat, com us sentiu? Què us plantegeu aleshores?

Escena 4

Manca d'interès

- Com es deu sentir la Marta quan va a veure el seu cosí amb la intenció de donar-li una sorpresa i en Daniel no mostra cap interès?
- Us ha passat mai que heu volgut donar una sorpresa agradable a algú i a aquesta persona no li ha interessat perquè estava entretinguda amb una altra cosa que li interessava més?
- De vegades esperem que les persones responguin amb entusiasme i interès a les nostres accions i no ho fan, o bé no ho fan com voldríem. Com us sentiu aleshores? Com reaccioneu?
- I quan les persones responen tal com voldríem, els ho sabeu agrair? Com ho feu?
- Us heu trobat mai que algú us hagi vingut a portar alguna cosa o a explicar quelcom i vosaltres no hagueu tingut interès en allò que l'altre volia? De quina manera li heu fet saber? Com creieu que s'ha sentit l'altra persona? Hagués estat possible reaccionar d'altres maneres? De quines?

Teniu el conte escrit en un document que trobareu en aquest mateix apartat, que us pot facilitar la posada en marxa d'activitats com ara la lectura individual del relat. També podeu proposar activitats, com per exemple imaginar un final diferent per al conte, fer aparèixer un altre personatge que intervingui en el conflicte, escriure un relat individual on cada alumne s'imagini que és el protagonista i que els seus pares han tirat a les escombraries algun objecte que tingui molt valor per a ells en la seva vida real, etc.

Hem preparat també un document en PDF on trobareu 16 dels dibuixos que il·lustren el vídeo del conte, en blanc i negre, perquè pugueu dur a terme altres activitats individualment, en parelles o en grup. A cada pàgina hi ha 4 vinyetes d'una escena amb un espai en blanc a sota. Podeu demanar als nens que facin servir aquest espai per escriure un resum de la història, o per inventar els diàlegs entre els protagonistes, etc. Les vinyetes també es poden retallar i, per exemple, ordenar-les per reconstruir el conte, etc.

Si s'agafa el conte com a punt de partida, els alumnes poden preparar, en grups, una representació teatral per escenificar-la davant dels companys. Hi intervenen cinc personatges i, si cal, se'n poden inventar algun més. Poden mirar d'aprendre de memòria els diàlegs o bé d'imaginar-ne de nous. Pateu atenció als aspectes de comunicació no verbal que es posen en joc quan es prepara una obra de teatre. L'entonació, els gestos del cos i els moviments en l'espai són aspectes molt importants de la comunicació que afavoreixen l'empatia.